

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА

Јануар–септембар 2013.

Новембар 2013.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца.....	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	5

1. Експертиза готовог новца

У првих девет месеци 2013. године, у поступку експертизе новчаница под сумњом да су фалсификати откривене су 3.322 фалсификоване новчанице динара, што је за 31,5% мање него у истом периоду претходне године, када су откривена 4.853 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то смањење износи 41,1% (4.855.980,00 динара у периоду јануар–септембар 2013. у односу на 8.244.050,00 динара у истом периоду 2012). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

Табела 1. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца јануар–септембар 2013.

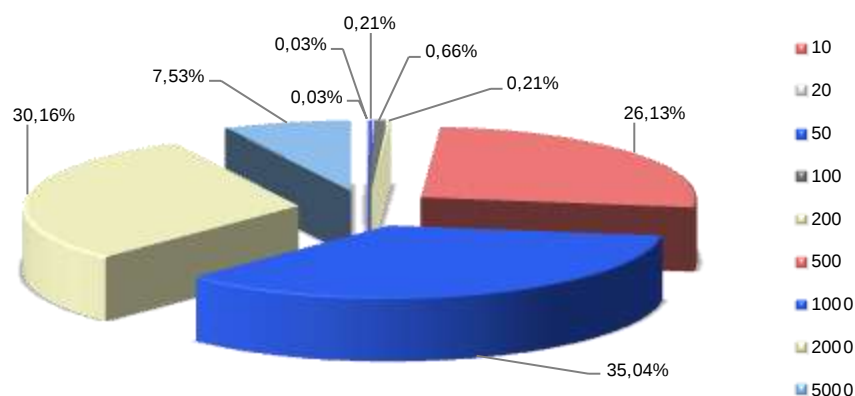
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	250	1.002	1.164	868	7	22	7	1	1	3.322
Учешће у %	7,53	30,16	35,04	26,13	0,21	0,66	0,21	0,03	0,03	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница динара доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 1000, 2000 и 500 динара (Графикон 1). Изражено у комадима, та три апоена заједно чине 91,33%.

Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница динара у периоду јануар–септембар 2013.
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

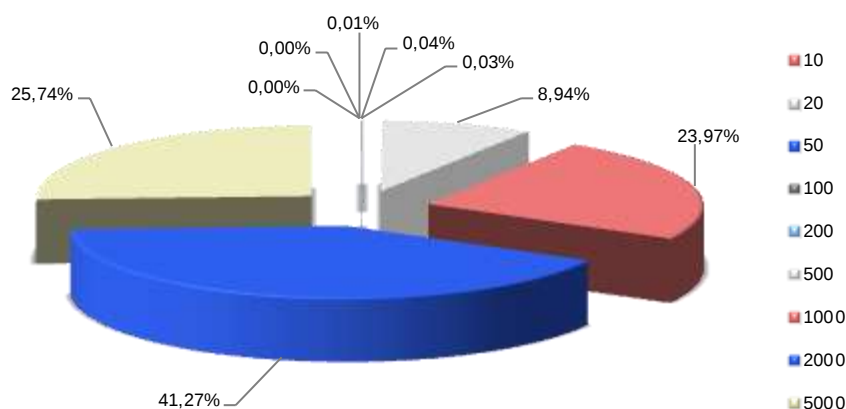
Међутим, када се посматра вредносно, због велике номиналне вредности, највећи је удео новчаница од 2000, 5000 и 1000 динара (Табела 2 и Графикон 2). У структури новчаница у оптицају, у номиналном износу, та три апоена укупно чине 90,98%.

Табела 2. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца јануар–септембар 2013.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	1.250	2.004	1.164	434	1,4	2,2	0,35	0,02	0,01	4.855,98
Учешће у %	25,74	41,27	23,97	8,94	0,03	0,04	0,01	0,00	0,00	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 2. Апоенска структура фалсификованих новчаница динара у периоду јануар–септембар 2013.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако ставимо у однос откривене фалсификоване новчанице динара с готовим новцем у оптицају, који је на дан 30. септембра 2013. износио 273,8 милиона комада новчаница динара, или 139,2 милијарде динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају утврђено 12 фалсификованих новчаница динара, тј. на милијарду динара у оптицају

Табела 3. Новчанице у оптицају – стање на дан 30. 9. 2013.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	2.707.410	13.537.050.000
2000	7.750.755	15.501.510.000
1000	91.724.562	91.724.562.000
500	19.579.890	9.789.945.000
200	19.130.663	3.826.132.600
100	24.051.882	2.405.188.200
50	23.709.652	1.185.482.600
20	35.836.600	716.732.000
10	49.351.475	493.514.750
Укупно:	273.842.889	139.180.117.150

Извор: Народна банка Србије.

евидентирано је 34.885 динара фалсификованог новца.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–септембар текуће године, у поступку експертизе новчаница под сумњом да су фалсификати откривене су 552 фалсификоване новчанице ефективног страног новца, што је за 35,3% мање него у истом периоду претходне године, када су откривена 853 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказана је у Табели 4.

Табела 4. Преглед откривених фалсификованих новчаница ефективног страног новца, јануар–септембар 2013.

(у комадима)

Валута	EUR						Укупно евро	USD			Укупно USD	Остало	Укупно
	500	200	100	50	20	10		100	50	20			
Апоен													
Комада	4	124	102	120	13	52	415	116	3	1	120	17	552
Учешће у %	0,7	22,5	18,5	21,7	2,4	9,4	75,2	21,0	0,5	0,2	21,7	3,1	100

Извор: Народна банка Србије.

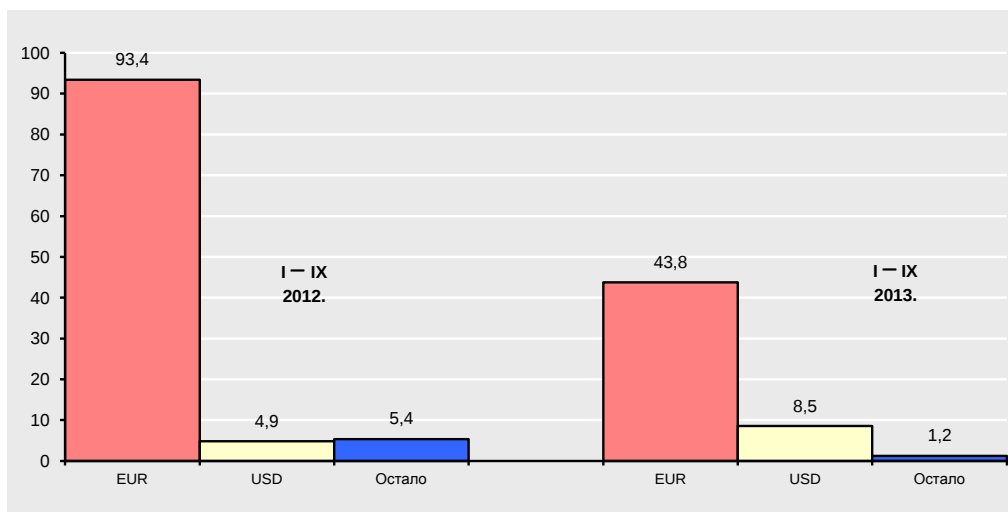
У првих девет месеци ове године откривено је укупно 415 комада фалсификованих новчаница евра, или за 46% мање у односу на исти период претходне године, када је евидентирано 769 фалсификованих новчаница евра.

У истом периоду откривено је 120 фалсификованих новчаница америчког долара, или за 76,5% више него у истом периоду прошле године, када је евидентирано 68 фалсификованих новчаница америчког долара.

Групу валута „Остало“ у Табели 4, са укупно четири валуте фалсификата, чине фалсификоване новчанице британске фунте (седам комада) немачке марке (пет комада), конвертибилне босанске марке (четири комада) и швајцарског франка (један комад).

Посматрано вредносно, удео појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и однос са истим периодом претходне године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 3).

Графикон 3. Утврђени фалсификати новчаница ефективног страног новца у периоду јануар–септембар 2012. и 2013.
(износ у хиљадама EUR)

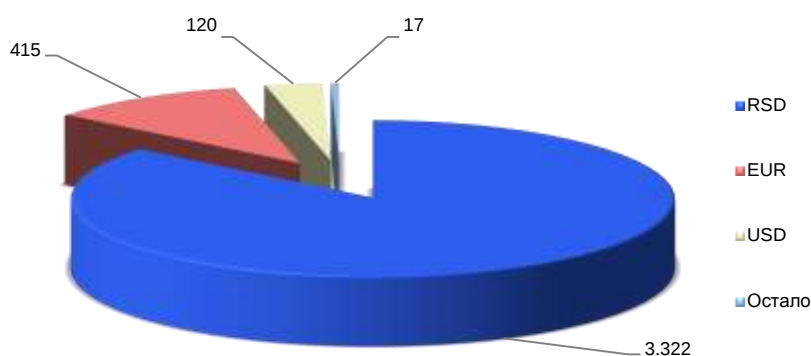

Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у посматраном периоду, однос откривених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је на Графикону 4. (изражено у комадима).

Графикон 4. Валутна структура фалсификованих новчаница откривених у периоду јануар–септембар 2013.
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

Како се може видети, доминантно је учешће фалсификованих новчаница домаће валуте (85,8%) у односу на учешће фалсификованих новчаница страних валута.